

Erkenningsnummer P 802006

België-Belgique

P.B.

3190 Boortmeerbeek

2/3954

Tijdschrift voor Heemkunde Folklore en Oudheidkunde

Nieuwsblad van de Hoegaardse Biergilde 'Die Edele Orde van den Moutstock'

Alpaidis

Anno XLVII nr. 182 1/2011

driemaandelijks maart, april, mei

Afgiftekantoor 3190 Boortmeerbeek

Inhoud

Bij de palmprocessie van zondag 27 april 2011 (*Maurice Dodion en Wasily Pedjko*)

Jean-Baptiste Dumont, de eerste burgemeester van Hoegaarden na de Belgische onafhankelijkheid (*Maurice Dodion en Wasily Pedjko*)

De verdwenen 'Zwaluwenhoeve' van de familie Collard (*Maurice Dodion en Wasily Pedjko*)

Ridderopname bij de Biergilde in de Cruysblockhoeve bij Rik Cipers (*Maurice Dodion en Wasily Pedjko*)

Inhoud van Alpaidis, Familieschoon en 't Moutstockje, jaargangen 2010 (*Maurice Dodion*)

Ver. Uitg. M. DODION, Lelielaan, 34, 3191 Hever

Bij de palmprocessie van Hoegaarden

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

De eeuwenoude
'palm'-boom
(buxus), de oudste
te Hoegaarden,. Hij
staat niet in de
'Tuinen van
Hoegaarden. Is ca.
300 jaren oud.
Traditioneel werd
een buxusboom
geplant bij een
nieuwbouw. Het
gebouw staat erniet
meer, de buxus wel.
Waar dan wel?

De kinderen van
Hoegaarden
mochten ter
gelegenheid van de
palmprocessie
palmtakken gaan
halen op de pastorie
om hun mooi
versierden
palmbussels,
hun'palmaai' te
maken. Meestal
konden zij ook
terecht bij andere
Hoegaardiers die
een buxus hadden

staan.

De verder uitleg over deze tuin staat in het nummer van Familieschoon, dat tegelijk met Alpaidis verschijnt begin maart 2011. *(Uit de **verborgen geschiedenis** van Hoegaarden)*

Kort bij de kerk, achter de apostelen en discipelen met de Palmezel volgen pastoor Verhoeven met zijn twee onderpastoors Adolf Sterckx¹ en Eugene Van der Grasen² en een misdienaar die voor hen stapt; daarachter de Hoegaardse jeugd met zijn palmbundels en een schare gelovigen, mooi achter de *suisse* in vol ornaat en met zijn hellebaard³

De suisse was een slanke deftige Hoegaardier. Hij droeg een vleugelfrak en een punthoed, witte handschoenen en lange witte kousen. Zijn taak bestond erin orde, stilte en devotie te doen heersen in de kerk.

(Mathieu)Ferdinand 'de Suisse' Dotremont (Hoegaarden 10.11.1855-20.01.1926), was de eerste kerkwachter die te Hoegaarden terug in functie kwam in de 20ste eeuw. De kerfabriek benoemde hem voor 10 jaar op 5 november 1911. Als vergoeding kreeg hij 100 frank per jaar.

¹ Sterckx was onderpastoor te Hoegaarden van mei 1924 tot eind december 1932

² Van der Graesen was onderpastoor te Hoegaarden van augustus 1930 tot augustus 1936

³ Van Deuren K. en Mertens Anthony, *Liefde gaf u duizend namen, Een religieus Vlaams familie-album over de periode 1900-1940: toen de kerk nog in het midden stond*, Lannoo, 1977, p. 116-117

De tweede en laatste kerkwachter in Sint Gorgonius werd op 29 december 1921 door de kerkfabriek aangesteld. Het was Ferdinand Depré. Hij zag de vergoeding stijgen tot 250 frank per jaar. Het is de kerkwachter op de foto.

Het huidige kerkhof van Hoegaarden werd in gebruik genomen in 1925. De graven van het oude kerkhof konden overgeplaatst worden naar het nieuwe. Veel parochianen maakten gebruik van deze mogelijkheid. Dat er toch nog veel grafmonumenten bleven staan op het oude kerkhof rond de kerk kan bekeken worden op deze prent

Deze foto's zijn genomen in het jaar 1931, toen het 300-jarig bestaan van de hernieuwde statuten van het Genootschap der Apostelen werd herdacht

Vijf kinderen met zes mooi opgemaakte bussels palm op een stok poseren voor de fotograaf in de Koffiestraat (Putzeysstraat), richting Doelstraat⁴. Mooi gekasseid, ook de stoepen; daar is de bedekking van de Pastorijstraat niets tegen.

Wie herkent wie?

⁴ Idem, *ibidem*, p. 117

Jean Baptiste Dumont, de eerste burgemeester van Hoegaarden na de onafhankelijkheid van België

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Niet zonder slag of stoot

Na de septemberdagen van het jaar 1830 vaardigde het Voorlopig bewind op 8 oktober een decreet uit waarin stond dat er verkiezingen moesten ingericht worden in alle steden en gemeenten om de gemeenteraden te vernieuwen. De orangistische of Hollandsgezinde gemeenteraden moesten vervangen worden door Belgicistische raden. Burgemeester, schepenen (assessoren) en gemeenteraadsleden werden rechtstreeks verkozen door de kiesgerechtigden.

Het decreet van 14 oktober 1830 bepaalde de procedure van de verkiezingen.

Wie mocht er stemmen?

Er waren de cijnskiezers, zij die voldoende rechtstreekse belastingen betaalden. In gemeenten van 3.000 tot 5.000 inwoners (zoals Hoegaarden), was dat minimum 20 florijnen (er was nog geen Belgisch muntstelsel); wel moesten er minstens 25 kiezers per gemeente zijn. De patentbelasting (op bepaalde beroepen) mocht bij die som geteld worden. Omdat er nog weinig inkomsten waren uit arbeid, waren het vooral de bezitters van onroerende goederen en renteniers die aan deze som kwamen⁵.

Een tweede soort kiezers waren de capaciteitskiezers, die kiesrecht hadden uit hoofde van hun functie of hun diploma (advocaten, rechters, notarissen, geneesheren, pastoors, ...).

De kiezers moesten naar het gemeentehuis komen ('t *Nieuwhuys*). De oudste kiezer was voorzitter.⁶

Eerst werden de zeven leden van de gemeenteraad gekozen; gekozen waren zij die een gewone meerderheid behaalden.

Maar dan moest de burgemeester verkozen worden en daar liep het grondig mis

Hoe het verliep kunnen we volgen in de protestnota van 28 oktober, ondertekend door 25 van de Hoegaardse kiesgerechtigden:

J.B. Van Autgaerden, H. Lowet, H.J. Paillet, M. Cypers, NN., J. Vanhagendoren, F. Vanerum, J.N. Dotremont, J. Doutremont Petrus Vanex, J.B. Nijs, Jan Vanongeleen, Phi(libert) Genneré, H. Maes, A. Van Ex, J. Dumont, Servaes Nijs, Clement Carcan, L. Van Hagendoren, H. Van Hagendoren, H. Falla, J.B. Stockmans, J.H. Vandermolen, Gillam Schoenssetters en Henri Van Autgaerden (we hebben hun namen overgenomen zoals ze onder het document staan)

Burgemeester de Zangré, de vigerende burgervader was voorzitter van het kiesbureau, hij had zelf, volgens de klagers, een aantal stemgerechtigden verhinderd van hun kiesbiljet in de gesloten stembus te deponeren; daar de kiesgerechtigden alfabetisch werden afgeroepen, had hij een aantal namen niet meer opgeroepen.

⁵ Vannoppen H., *Onze voorouders in de politiek*, Vlaamse Vereniging voor familiekunde, Brussel, 1982, dl. 2; er waren 5 soorten cijnskiezers volgens het inwoneraantal van de gemeente of stad, gaande van 100 florijnen tot 10 voor de gemeenten met minder dan 3.000 inwoners.

⁶ Door het besluit van de gouverneur van 2 december 1830 werd de burgemeester voorzitter van het kiesbureau

Volgens het decreet moesten de verkiezingen doorgaan op zaterdag 23 oktober. Vermits de klacht gedateerd is op vrijdag 22 oktober, hadden de verkiezingen te Hoegaarden plaats ten laatste op 21 oktober.

Philippe Joseph de Zangré werd geboren te Leuven in 1778, als zoon van rentenier Hiëronimus de Zangré (ca. 1750- voor 1849) en Isabelle Françoise Janssens (ca. 1758- voor 1810). Zij voerden een schild van goud met balk van keel en drie mereltjes van sabel.

Onder de Franse Tijd verbleef Philippe Joseph de Zangré op het kasteel van Zétrud-Lumay bij graaf Honoré Dominique d'Astier. Deze was raadslid bij de prefectuur van de Dijle onder het Franse bewind en daarna lid van de ridderorde van Brabant en volksvertegenwoordiger der Staten.

Welke functie de Zangré te Zétrud-Lumay had is niet duidelijk. In 1808, toen Dr. Henri Van Nerum burgemeester van Hoegaarden werd, werd de Zangré tot gemeentesecretaris benoemd.

In 1810 trouwde hij met Dorothée Van Nerum, zuster van de burgemeester en sinds 1808 weduwe van oud-secretaris Antoine Balthazar Sweerts, de laatste griffier van de zgn. 'Vrijheid Hoegaarden', voor de Franse Revolutie. Hij kwam bij haar wonen in het *Arendsnest*, dat op Dorothée was overgegaan, eerst in vruchtgebruik en dan volgens '*credelycke possessie*' in volle eigendom.

Door zijn huwelijk werd de Zangré opgenomen in de Confrerie van de V Notabele Geslachten van Hoegaarden. En in 1813 volgde hij zijn schoonbroer op als burgemeester van Hoegaarden. Toen wij onder koning Willem kwamen in 1815 bleef hij burgemeester. Burgemeester was hij nog in 1830 toen België onafhankelijk werd van Holland. Als 'orangist' leidde hij de eerste gemeenteverkiezingen van het onafhankelijke land, verkiezingen die Hollandsgezinden moesten uit de gemeentebesturen werken. Na de verkiezingen van 1836 zal hij trouwens terug burgemeester worden van Hoegaarden

Maar Dorothée overleed in 1814, zonder dat zijn vrouw hem kinderen had geschonken. De 36-jarige weduwnaar hertrouwde niet, en bleef in het Arendsnest wonen, dat door een clause van de langstlevende, zijn eigendom was geworden en zo was hij de naaste buurman van zijn rivaal Jean Baptiste Dumont.

Wij transscriberen de tekst van de klacht, zoals geformuleerd op het document:

*'Les habitants de la commune d'hougarde
convoqués pour le choix du bourgemaitre,
assesseurs, et conseil municipal, se sont
assemblés cejourd'hui; mais à leur étonnement
monsieur le bourgemaitre dirigeant le
bureau, a repoussé plusieurs électeurs du lieu
de l'assemblée; il n'y a été fait aucun
appel des ayans droit de voter étant
assemblés; le scrutin ouvert pour l'élection
du bourguemaitre a été fermée par lui,*

*Les soussignés
sont prêts en*

*quoique plusieurs votans présens s'approchent
encore pour y déposer leurs bulletins,
qu'il a empêché de déposer dans la bourse
de son propre chef; à la vue de cette
injustice criante est survenu un murmure
parmi les habitans qui demandaient à
grand cris et la presque unanimité pour
bourgemeître Monsieur Jean Baptiste
Dumont proprétaire en ladite commune
qui, q'ailleurs malgré cette intrigue
n'avait obtenu que trois voix moins
que Monsieur Desangré (de Zangré), En conséquent
les habitans susdits demandent à
l'autorité compétente que l'élection soit
annulée et qu'il soit de suite procédé
à une nouvelle, qui est réclamé par
la masse des habitans; C'est le seul
moyen de calmer les esprits.
hougarde le 22 8bre 1800 et trente⁷.*

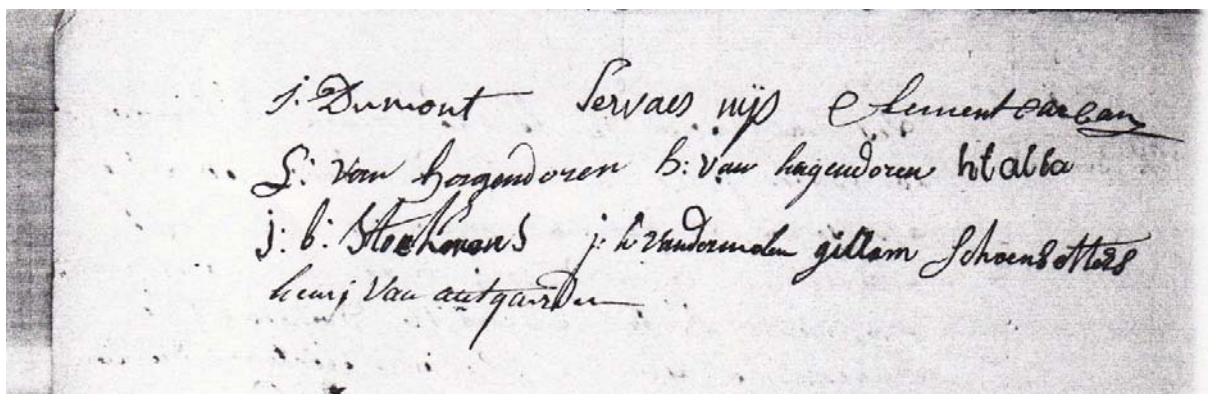
*cas de besoin
de prêter serment
de la présente*

*Woonst van J.B. Dumont, voormalig kapittelhuis (links)
Arendsnest, woonst van rivaal Philippe de Zangré (rechts)*

*Eertijds vormden de twee gebouwencomplexen één geheel; in de loop van de 19de eeuw zal
ook weer terug het geval zijn.
Mooi winterlandschap, waarbij de sfeervolle verlichting goed tot zijn recht komt, gerealiseerd
onder het burgemeesterschap van Roger Kerrijn (1971-90).*

⁷ 22 okt(ober 1830 was een vrijdag

Zijn afstamming

- I Jean (Baptiste) Dumont (+ Hoeg 16.08.1693) x Margriet Sweerts (20.06.1627-na 1715), hadden zeven kinderen
- II Everard Dumont (Hoeg. 04.05.1684-05.06.1750), brouwer en schepen, x 03.12.1712 Agnes Huybens (Hoeg. 1685-21.06.1731), weduwe van Jean Struys bewoonden de kapelhoeve te Hauthem
- III Jean Baptist Dumont (Hoeg. 30.09.1721-02.12.1782) x Hoeg. 20.02.1751 Maria Deodata Vandermolen (+ Hoeg. 26.02.1801), brouwer te Hauthem en kapelmeester 1773/4
- IV Jean Baptist Dumont (Hoeg. 30.08.1769-21.08.1837)⁸ x Hoeg. 09.09.1829 Marie Madeleine Ruttens (Hoeg. 12.05.1800-01.04.1882)⁹, brouwer, grondeigenaar, schepen (1819-20), raadslid (1821-30), burgemeester (vanaf 1831), woonde in het kapittelhuis (nu *Tuinen van Hoegaarden*)
- V 1. Marie Lucie Dumont (Hoeg. 12.04.1823-1837), erkend bij huwelijk ouders
 2. Jacques Clement Dumont (Hoeg. 25.11.1829-19.05.1909) x Leopoldine Josephine Rosseeuw (Kortrijk 26.05.1857-St.-Gillis 1940 ?)
 2.1. Dymphna Sylvie Dumont (Hoeg. 28.09.1886) x Hoeg. 07.07.1911 Albert Charles Bail (Elsene 29.08.1878)¹⁰, rechter te Brussel
 2.1.1. Paul Bail (Vorst 06.07.1917-Hoeg. 14.08.1980) x M. Henriette Spiette (Etterbeek 31.03.1912-Ukkel 31.05.1978)

Burgemeester Jean Baptiste Dumont

Als burgemeester (1831-1836) behoorde hij tot het kamp van de progressisten, hij was de grote concurrent van zijn voorganger en opvolger en tevens buurman Philippe de Zangré.

Hij werd gedoopt te Hoegaarden op 30 augustus 1769, stammend uit oude notabele brouwersgeslachten uit de streek. Hij was ook kleinkoos van oud-burgemeester Jean

⁸ Ss. Henri Van Autgaeren, pastoor van Overlaar en Anne Marie Dumont

⁹ Dochter van Jean André Ruttens en Marie Josephe Vanderoest

¹⁰ Zoon van Celestin Bail (°ca. 1813), advocaat te Brussel en Marie Elisa Rosseeuw (°ca. 1813), woonden St.-Gillis

Baptiste Van Autgaerden de jonge, die als progressist burgemeester van Hoegaarden was van 1804 tot 1808. Diens vader, notaris Jean Baptiste Van Autgaerden de oude, was degene die in Hoegaarden zeer actief had meegewerkt om het oude regime te vervangen en daar ook met glans in geslaagd was en burgemeester was tot aan zijn overlijden in 1804.

Jean Baptiste Dumont woonde in het ouderlijk huis op de Houtmarkt, het voormalige Kapittelhuis (huidige Tuinen van Hoegaarden) en huwde met Madeleine Ruttens (1800-1882). Philippe de Zangré, tweede echtgenoot van Dorothea Van Nerum, bewoonde het Arendsnest

Het geslacht Dumont voerde een wapenschild, beschreven als volgt: *‘van zilver met band van keel, boven en onder een roos van keel, vrijkwartier van keel met leeuw van goud’*.

Hij had als gemeenteraadslid en schepen gediend onder zijn voorganger de Zangré en werd in 1831 tot burgemeester verkozen.

Jean Baptiste Dumont en zijn volgelingen werden bij de *‘patriotten’* (de *progressisten*) gerekend en moesten het hoofd bieden aan de oppositie van de *‘conservatieven’*. Krachtig gesteund door zijn kleinkoos, schepen Jean Baptist Van Autgaerden, de jonge, wist hij zijn mandaat te handhaven.

In 1832 liet hij het nieuwe gemeentehuis inhuldigen, maar pas op 01 januari 1834 zou de gemeenteadministratie het *Nieuwhuys* verlaten om haar nieuwe lokalen te betrekken. De slepende gevolgen van de verdere afwerking van het gemeentehuis leverde burgemeester Dumont heel wat grijze haren op.

In 1835 stelde hij te Hoegaarden een wekelijkse markt in.

De definitieve regeling van gemeentelijke aangelegenheden in België kwam er met de *‘Gemeentewet van 1836’*.

In de loop van dat jaar 1836 kwam Philippe de Zangré terug aan de macht.

Buiten Jean-Baptiste, had ook een broer Joseph Dumont met nakomelingen, waaronder de stichter van de eerste suikerfabriek: Joseph Libert Dumont

IV Joseph Dumont (Hoeg. 23.10.1772-07.01.1844)¹¹ x Hoeg. 13.10.1813 Anne Catherine Sweerts (Zétrud-Lumay 1783-Hoeg. 14.01.1854)¹², brouwer te Rommersom¹³

V 1. Marie Julienne Dumont (Rommersom¹⁴ 13.12.1813)

2. Emilia Dumont (Rommersom 18.02.1815-Tienen 09.08.1880)

x Hoeg. 18.05.1836¹⁵ Célestin Charles Tremouroux (Namur 15.10.1806-brussel 26.02.1878)¹⁶, bankier te Tienen, woonden in de villa Tremouroux

3. Joseph Libert Dumont (Rommersom 1816-1882), brouwer, stoker, schepen, stichter van de suikerfabriek te Hoegaarden

x Piétrebais 1846 Virginie Paillet

3.1. Emma Elodie Dumont (Hoeg. 1847-Brussel 18.05.1925)

x Jodoigne 1867 Libert Oury (Spa 17.04.1842- Jodoigne 25.10.1896), bankier, beheerder Grand-Pont

¹¹ Ss. Joseph ... en Elisabeth Vandermolen

¹² Dochter van Jean Henri Sweerts en Anne Gertrude Vanosmael

¹³ Zieverdeling goederen door Catherine Sweerts, weduwe van Joseph Dumont, voor notaris Louis-Alexander Putzeys te Hoegaarden (17.05.1848)

¹⁴ Van 1795 tot 1820 was Rommersom een afzonderlijke gemeente (samen met een deel van Klein Overlaar, Steenberg en Altenaken)

¹⁵ Huwelijksgetuigen waren Henri Joseph Gomrée, 59 j., handelaar te Namur, oom; Pierre Joseph Tremouroux, 56 j., handelaar te Perwez, oom; Henri Joseph Paillet, 44 j., brouwer te Hoegaarden, haar koos en Henri Pierre Michiels, 48 j., grondeigenaar te Hoegaarden, ook haar koos

¹⁶ Zoon van Charles Louis Tremouroux, (handelaar te Namur), bankier te Tienen en van Marie Ignatia Philippine Gomrée (+ Namur 11.11.1815)

- 3.1.1. Ernest Oury (1871-Neerheydisem 05.04.1943), beheerder Grand-Pont (1905), voorzitter beheerraad (1920)
- 3.1.2. Marguerite Oury (1874-1951) x Jules Lowet de Wotrange (1864-1949)¹⁷
Voorzitter beheerraad Grand-Pont (1943)
- 3.1.2.1. Marie Thérèse Lowet-Oury
- 3.1.2.2. Jean Marie Lowet-Oury (Spa 01.10.1900-Neerheydissem 22.09.1970)¹⁸ x Maria Artemisa Ribeiro
Voorzitter beheerraad Grand-Pont (1948)
- 3.1.3. Vivian Oury x NN.
- 3.1.3.1. Richard Oury
- 3.1.3.2. Gerald
- 3.2. Leon Dumont (Hoeg. 1848), landbouwingenieur, brouwer, ongehuwd¹⁹
- 3.3. Alfred Dumont (Hoeg. 1850), ongehuwd
- 3.4. Rosalie Dumont (Hoeg. 1851) x Charles Quyt
4. Joséphine Dumont (Hoeg. 04.07.1822 – Oriente Rummen 16.10.1892) x Alphonse Vinckenbosch (Tienen 1823-1895)²⁰
- 4.1. Marie Catherine Vinckenbosch (Tienen 12.08.1847-15.02.1922)
x Tienen 11.04.1866 Halflants Louis Hubert (Tienen 14.08.1833-30.06.1891)²¹
- 4.2. Victor Vinckenbosch (Tienen 1848-Oriente-Rummen 13.02.1909), landbouwing.
en likeurstoker
x Marie Jeanne Jenny Vleminckx (Jauche 10.12.1854)

Handtekening van burgemeester J.B. Dumont

(wordt vervolgd)

¹⁷ Zoon van Gustave Maximilien Lowet en Sophie Mastraeten; kleinzoon van Maximilien Remy Lowet

¹⁸ Officier in de Kroonorde, ridder in de Leopoldsorde, burgerkruis 1ste klas

¹⁹ Natuurlijke vader van Fernand Devos (1901-1974)

²⁰ Burgelijke stand Hoegaarden, geboorten, 1822 nr 57

Halflants E, *Symphonie de 235 Tableaux généalogiques*, Brussel 2000, Lowet et Sweerts

²¹ Dr. Rechten en volksvertegenwoordiger; president St. Vincentius a Paulo Brabant

De ‘Zwaluwhoeve’ van de familie Collard

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Aan de grote brug te Hoegaarden stond eens de ‘Zwaluwhoeve’, sinds 1741 aangeschreven als eigendom van de familie Collaert (Collard). Zij werd door Sr. Antoine Theodore Collaert, meier van Hoegaarden gebouwd rond 1741 en vergroot in 1768. Het was het mooiste pachthof van uren in de omtrek.

Opgetrokken in typische Brabantse stijl, bestond deze hoeve uit een vierkante blok gebouwen, met in 't midden het neerhof en de onvermijdelijke mesthoop. Tegen de straat lag de monumentale ingangspoort, bekroond door een sierlijk duifhuisje of hooizoldertje. Recht over deze poort, aan de binnenzijde, bevond zich het ruime woonhuis, met evenveel vensters langs weerszijden alsook op de verdieping. Een schoon gelijk schaliendak met dakvensters, bedekte het al, met in de gevel onder de dakgoot vele kleine vierkante lichtgaten voor de zoldering en waarin talrijke zwaluwen genesteld waren.

Juist over de Grote Brug (rechts) de Zwaluwhoeve, met ernaast (de bocht) de hoeve Flemalia

De eerste zwaluwen, die elk jaar te Hoegaarden aankwamen, gingen naar de hoeve Collaert en de laatsten die er vertrokken, verzamelden zich in groot aantal boven de hoeve, vandaar de naam "Zwaluwhoeve" (Ferme des Hironnelles).

Deuren, vensters en lichtgaten waren allen omlijst met witte steen, terwijl de onderbouw van het huis eveneens uit Gobertangesteent bestond, de rest was in baksteen opgetrokken.

Het vierkante blokgebouw werd besloten met rechts en links de grote schuur en de stallen.

Twee eeuwen later in september 1944 werd de hoeve, ingevolge het opblazen van de Getebrug, gans verwoest en later afgebroken.

Meier Collaert bleef tot aan zijn dood op 23 november 1778, hetzij gedurende 43 jaar, het meierschap over Hoegaarden waarnemen en werd als grote weldoener in de krypte van de nieuwe kerk begraven, evenals zijn vrouw Dieudonee Finau, die op 28 januari 1776 was gestorven

Meier Collaert behoorde zowel langs vaderszijde als langs moederszijde tot de adel, zodat zijn nakomelingen waarvan er nog verschillende te Hoegaarden in leven zijn, zich kunnen roemen op hun edele afkomst.

Voorgevel van de Zwaluwenhoeve met links de gedeeltelijke open poort van, de hoeve Flemalia

Einde oorlog, einde Zwaluwenhoeve

1de noodbrug over de Gete na het bombardement van 1944 met de sterk gehavende restanten van de Zwaluwenhoeve, terwijl de Flemaliahoeve links ongedeerd bleef; de woonst van de familie Dekeyser, achter de Zwaluwenhoeve gelegen, werd eveneens verwoest

De voorkant met statige inrijpoort, het duifhuis (hooizolder) en het wapenschild

Dezelfde voorkant, maar met betere kijk op het woonhuis rechtover de ingangspoort (met jaartalsteen boven voordeur)

In zwart-wit door Lib. Dotremont, zelfde cliché, en in kleur gedrukt bij Dotremont, bestaat ook; daken in leien (de hoeve), baksteen (rechts op voorgrond) en stro (parallel aan de Gete)! De brug is die over de Gete, richting centrum, met in de verte links de nieuwe gebouwen van administratie en tekenzaal van de suikerfabriek 'la Ghète'.

Inhoud Familieschoon Anno LII nr 35(NR) 1/2011

Art. 121 De stichter van de Groene Klavergilde Hubert Sweerts (*M. Dodion en W. Pedjko*)

Art. 122 Genealogische gegevens bij de bewaarde foto's in de collectie van Mariadal, de zusjes Adams (*Maurice Dodion en Wasily Pedjko*)

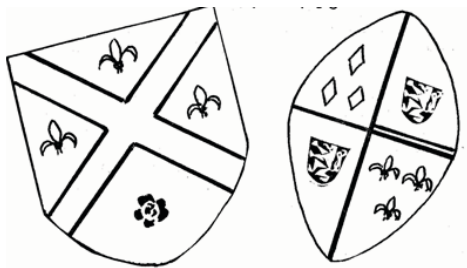
Art. 123 De Van Nerum stam: Genealogie uit de Gerardusstam van Huizingen/La branche Van Nerum de Huizingen (*Maurice Dodion*)

Art. 124 Families Van Nerum en Tesseur herdenken Irma Tesseur te Hoegaarden (*Maurice Dodion en Wasily Pedjko*)

Necrologie: Bij het overlijden van Charles Van Nerum (1929-2010)

?

?

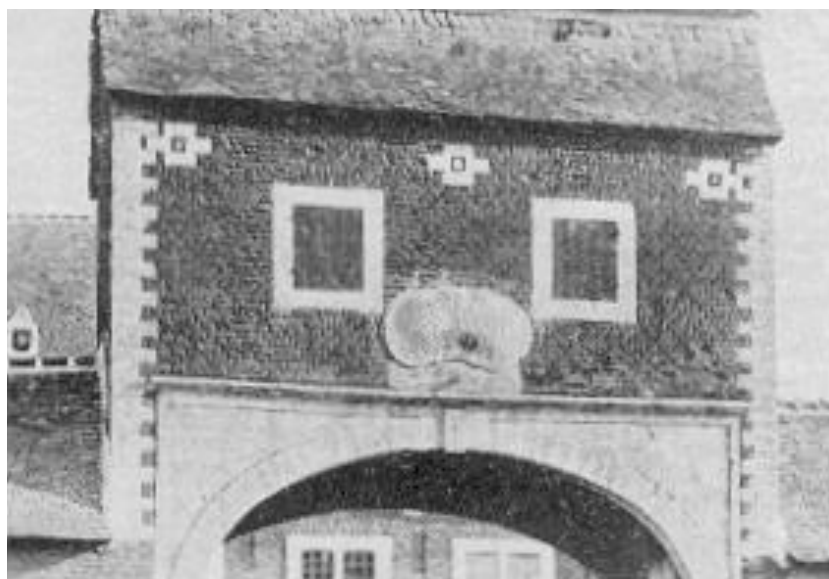
En ter bekroning van het werk liet Meier Collaert in 1768 in de gevel boven de grote ingangspoort, een prachtige gevelsteen aanbrengen, waarin een dubbel wapenschild prijkte, het mooiste dat in Hoegaarden en in de ganse streek te zien was.

Het schild bestond uit twee delen :

1- het schild Collaert, een schuinkruis vergezeld van drie lelies, één in het hoofd en één in elke flank, met een roos in punt

2- het schild Finau (echtgenote van de Meier), gevierendeeld : drie ruiten geplaatst in 2 en 1 (I), een leeuw (II en III), drie lelies geplaatst in 2 en 1 (IV); als helmtekens : een vizierdeel met uitstekende lelie

*Het is nu een item uit **de verborgen geschiedenis** van Hoegaarden. Waar is die gevelsteen nu?*

?

Hoegaardiers onder Napoleon

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

- **Capellen Bernard:** Zoon van Bernard en Therese Dotremont. Conscrit van het jaar IX (dienstplichtige van 1800 tot 1805). Verwezen naar het Actief.
- **Groetaaers Henry:** Zoon van Lambert en Catherine Cloots. Conscrit van het jaar IX en verwezen naar het Actief.)
- **Hendrickx Henry:** Zoon van Bartholomeus en Barbe Struys. Conscrit van het jaar IX en aangeduid voor de reserve. Ingezet ter bewaking en bescherming van de grenzen, maar in geval van noodzaak bij de actieve eenheden van het Contingent ingelijfd. Hij vervoegde het Rekruteringscentrum niet en dook onder, maar werd door de Gendarmen van Geldenaken aangehouden en naar het Militair Hospitaal van Brussel gestuurd, door tussenkomst van Van Autgaerden, de oude en op voorspraak van Jacobus Van Nerum, want Hendrickx behoorde tot de Geslachten.
- **Geenis Gilis:** Zoon van Jean Geenis. Als plaatsvervanger gemeld voor het jaar X en werd naar het Actief gestuurd. Hij diende nog toen Napoleon de slag van Austerlitz won.
- **Geerts Jean Henri:** Zoon van Jean en Ida Janssens. Conscrit van het jaar IX, en bij de reserve opgenomen.
- **Houbart Jean Baptist:** Zoon van Jean Philippe en Gertrude Croes uit Nerm. Trok zich bij de loting ter opvolging uit voor het jaar X. Werd naar de reserve verwezen, maar achteraf ter aanvulling bij het Actief opgenomen.
- **Nijs Francois:** Zoon van Guillaume en Catherine Van Spinagien. Als "suppléant" voor het jaar X bij het Actief gevoegd. Diende als fuselier bij het 96e Linie, 5e Bataljon, 3e Compagnie. Werd op 21 Germinal XII (april 1804) in het Militair Hospitaal van "Val de Grace" te Parijs opgenomen, waar hij op 10 Prairial (30 mei 1804), op 24-jarige ouderdom wegens "koorts" overleed.
- **Foury Jean Bapt:** Zoon van Paul en Marie Jeanne Vanex. Conscrit van het jaar XII (diende van 1803 tot 1808) tijdens de periode dat Napoleon de Oostenrijkers bij Austerlitz versloeg, Berlijn binnentrok en de Pruisen uiteendreef, tegen de Russen optrok en Dantzig bezette en Portugal veroverde. (Voorvader van Pros Fourie
- **Gillis Jean Hubert:** Geboren te Hoegaarden in 1783 als zoon van Henri en Anna Brieven. Conscrit van het jaar XII, voor het Actief. Hij deserteerde echter uit het 12e Bataljon Sapeurs (genie), 9e Cie, maar werd door de Gendarmen aangehouden en naar het Depot des Réfractaires verwezen, op 21 april 1806. Voor de dienstplichtigen van het Dyle Departement bevond deze tuchteenheid zich te Rijsel. Hij verscheen voor de Krijgsraad en werd op 27 mei 1806 veroordeeld tot een boete van 1.500 fr. en op 19 november 1806 naar het garnizoen van Mayence verwezen. Maire Van Autgaerden (de jonge) verklaarde echter dat zijn ouders "insolvent" waren, zodat de boete niet diende betaald te worden.
- **Haumont Joseph:** zoon van Pierre en Marie Marguerite Grisar. Dienstplichtige voor het jaar XII en tot de reserve verwezen.
- **Haumont Isidore:** Broeder van vorige, geboren in 1790. Was officier bij de gezondheidsdienst in het Franse leger.
- **Stockmans Francois:** Geboren te Hoegaarden rond 1784 als zoon van de schaliedekker Guillaume Stockmans en Elisabeth Smeyers uit Nerm. Het is niet geweten dat hij Conscrit of vrijwilliger was, maar in 1804 vaandeldvluchtige, doch werd aangehouden en tot een lange gevangenisstraf veroordeeld. In 1810 werd hij bij beslissing van de Krijgsraad terug tot Fuselier geplaatst en hij nam deel aan de veldtocht in Rusland. Werd echter door de Russen gevangen genomen en keerde later weer en vestigde zich te Hauwaart. Voor bewezen diensten ontving hij het Kruis van het Erelegioen en een Ere-Karabijn. (vervolgt)

?

Ridderopname bij de Biergilde in de Cruysblockhoeve bij Rik Cipers

(M. Dodion en W. Pedjko)

Op 12 juni 2010 werden twee nieuwe ridders opgenomen in de Hoegaardse biergilde, Die Edele Orde vanden Moutstock. Na een voorbereiding van drie jaar en het met glans doorstaan van de opgelegde proeven kregen Rik Cipers en Jean-Pierre Buellens het waardigheidsteken omgehangen en het diploma verbonden aan deze opname

De jury grootkanselier Etienne Grooten en Grootmeester Miel Mattheus maken zich klaar

Feestelijke koffietafel voor de nieuwe ridders, de peters en meters en de genodigden

De kniebuiging

De ridderslag met de roerstok

Met het zegel van Keizer Karel omgehangen door Edele Dame An Raymaekers

Zo en niet anders wordt een Hoegaarden gedronken

(van links naar rechts) Biervir Miel Mattheus, Ridder Rik Cipers, Ridder Jean-Pierre Buellens, Grootkanselier Etienne Grooten en Edele Dame An Raymaekers

Inhoud Alpaidis jaargang XLVI (2010)

178 (1/2010)

'Madelon', een legende als nieuwe naam voor het oude rusthuis langs de Tiensestraat (Erik Saelmaekers, Wasily Pedjko, Maurice Dodion)

Edouard Vander Velpen x Clemence Lodewijckx (eerste wereldoorlog)

Inhoud Alpaidis, Familieschoon en 't Moutstockje (2009)

179 2/2010

6 juni 1942 was een oorlogszaterdag te Hauthem (Maurice Dodion)

Een volledig Hoegaards oorlogsdagboek (1914-1918) (vervolg(Maurice Dodion)

Voor wie houdt van ambacht, kunst en/of archeologie in eigen gemeente

180 3/2010

'In de Refugie van de elf duysent Maegden' 1748, de hoeve Vandermolen (Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

De beschermde monumenten van Hoegaarden

181 4/2010

Dodion M. en Pedjko W., Leerlingenfoto's bewaard in Mariadal (ca. 1880-1930)

Op volgende pagina's de alfabetische lijst van alle geïdentificeerde foto's, met de afbeeldingen van de Hoegaardse leerlingen en enige nota's over hun afkomst (voor uitgebreide genealogische informatie verwijzen we naar Faùmilieschoon, nr. 34 (NR) en volgende uitgaven in 2011)

Inhoud Familieschoon jaargang Li (2010)

31 (NR) 1/2010

*De **Memoires van Elisabeth Van Nerum**, één van de topstukken uit het archief van de V Geslachten van Hoegaarden: uitgave, transcriptie en vertaling (2ste deel)/ Les **Extraits des Mémoires sur la famille Van Nerum de Hougaerde**, édition, transcription (2re partie)*

De Parramore-herdenking

De jaarlijkse Regentiedag van de Confrerie

32 (NR) 2/2010

Lucie Van Nerum (Hoegaarden 28.03.1855-Elsene 15.09.1929) x Joseph Putzeys

(Hoegaarden 22.04.1844-Elsene 17.02.1917) (Maurice Dodion)

Anderhalve maand 'Hoegaards' bier brouwen in 1795/Brasseurs et brasseries à Hoegaarden fin septembre-novembre 1795 (Wasily Pedjko enMaurice Dodion)

De genealogische schetsen en memoires van Dr. Jean-Baptiste Van Nerum/Mémoires et croquis généalogiques du docteur Van Nerum (1808-1887) (Maurice Dodion)

De Van Nerum stam: Genealogie uit de Gerardusstam van Huizingen/La branche Van Nerum de Huizingen (Maurice Dodion)

33 (NR) 3/2010

In memoriam hoofddecken Georges Sweerts (1919-2010)

Een echtelijke ruzie te Hoegaarden (Dr Gilbert Vandenbempt)

Uitnodiging-Invitation Généatica 2010 Wavre 9/10-10-2010

De hoofddekens van de 'Edele Confrérie der V Notabele Geslachten van Hoegaarden' (1741)
(M. Dodion)

De regentiedag van 9 oktober 2010 en aanstelling Miel Van Nerum tot nieuwe hoofddekens van de confrérie

34 (NR) 4/2010

De Regentiedag van 9 oktober (Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Uit het fotoarchief van Mariadal (Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Onze eeuweling Irma Tesseur overleden

Inhoud 't Moutstockje 25ste jaargang (laatste jaargang)

95 1/2010 (25ste en laatste jaargang)

De opgang van de streekbieren in onze regio, *verzameling krantenartikels*

De geschiedenis van het bier (vervolg), *bewaren en schenken*

96 2/2010

De geschiedenis van het bier (vervolg), *schenken (2de deel), proeven*

Het bier in de loop der tijden

97 3/2010

De geschiedenis van het bier (vervolg), *bier en gastronomie*

Belgisch bier kiest voor Belgische kaas, overgenomen van het 'Beer & Society Information Center van de Belgische Brouwers en VLAM

De ridderdag 2010, 12 juni 2010, opname van de adelborsten Rik en Jean-Pierre in de biergilde als ridder

98 4/2010

't Moutstockje in 2011, *de artikelen over Hoegaardsbier en de gilde zullen verschijnen in Alpaidis*

De geschiedenis van het bier (vervolg en einde), *gezondheid*

Ten tijde van de gilden, *de Brugse bierdragersgilde*

Wildpaté met Zoeg, 'Zoeg' terug op de markt gebracht door Miel Matthues, die zich inzet voor de Mediclowns, Zoeg was eertijds bekend als het bier van de dokters van Tienen.

Analytische index 2009/2010 (bij te voegen aan de publicatie 'Veertig jaar Heemkunde'²²)

Ambachten

177 Uurwerkmakers en uurwerken

Architectuur, gebouwen, monumenten

174 Het Hoegaardse gasthuishof

176 Het Goynaut-orgel in onze kerk

176 De Marollenkapel van Hauthem

177 kerkjes en kapellen hebben een eigen verhaal te vertellen

²² Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht, Veertig jaar+1, Heemkunde en heemkundig tijdschrift te Hoegaarden, 1965-2005; Beredeneerde inhoud, aangevuld met een Hoegaardse bibliografie, Uitgave 't Nieuwhuysmuseum Hoegaarden, 2005

- 178 'Madelon' een nieuwe naam voor het oude rusthuis, *geschiedenis van het rusthuis*
- 180 In de refugie van de elfduysent Maegden
- 180 De beschermde monumenten van Hoegaarden

Genealogie

- 178 Vander Velpen-Lodewijckx
- 180 In de refugie van de elfduysent Maegden (Vandermolen)
- 181 Leerlingenfoto's bewaard in Mariadal (ca. 1880-1930)

Mariadal

- 176 De Marollenkapel van Hauthem
- 181 Leerlingenfoto's bewaard in Mariadal (ca. 1880-1930)

Meldert

- 177 Meldert en de eerste wereldoorlog

Outgaarden

- 174 De volkstelling van 1693 **Religieuze geschiedenis**
- 175 De eerste aalmoezenier van het kamp van Beverlo was een Hoegaardier
- 175 Onze klokken
- 176 De parochies S. Gorgonius, S. Lambertus, S. Jan en S. Odulfus
- 176 Het Goynaut-orgel in onze kerk
- 176 Karel Van Winkel, Hoegaardier en succesvol pastoor van Tremelo

Wereldoorlog 1

- 179 Een volledig Hoegaards oorlogsdagboek (vervolg)

Wereldoorlog II

- 174 De tweede wereldoorlog (vervolg)
- 174 Zo beleefde onze dorpspastoor A. Heuysdens de eerste oorlogsdagen
- 179 6 juni 1942 was een oorlogszaterdag te Hoegaarden

Bestuursleden Heemkundige Kring:

Yvette Kleynen (voorzitter), Rik Cipers (ondervoorzitter)

Etienne Grooten (secretaris), Elise De Dobbeleer, Diane Nitelet, Bart Hendrix, Arthur Van Nerum, Caroline Geens, Wasily Pedjko, Bouthé Irène, Saelmaekers Erik, Maurice Dodion,

Heemkunde-Hoegaarden geeft 2 tijdschriften uit.

- **Alpaidis** (verschijnt 4 x per jaar) en kost **12.5 €**
- **Familieschoon**, tijdschrift van de Confrérie van de V Geslachten (verschijnt 4 x per jaar) en kost **12.5 €**

Men kan zich ook abonneren voor de 2 tijdschriften en dan kost het maar **20 €**

Ons rekeningnummer : **310-0370021-52**

Onze website: www.heemkring-hoegaarden.be

Inlichtingen:

-Etienne Grooten, Residentie Beatrijs 169 te 3300 Tienen 016/81 72 35
of e-mail

-dodionm@hotmail.com